

College van Burgemeester en Wethouders van Weesp
Gemeenteraad van Weesp

Ter attentie van portefeuillehouder L. de Lange
Postbus 5099
1380 GB Weesp

Betreft: Advies betreffende de ontwikkeling van een platform voor onafhankelijke
inwonersondersteuning

Weesp, 26 juni 2020

Geacht heer De Lange,

Hierbij ontvangt u ons advies inzake de ontwikkeling van een platform voor onafhankelijke inwonersondersteuning in Weesp. Met dit advies geven wij invulling aan ons voornemen om een bijdrage te leveren aan de concretisering van het bestuurlijk akkoord tussen Weesp en Amsterdam in de geest van de afspraken die in het akkoord zijn vastgelegd: behoud van korte lijnen tussen inwoners en bestuur, behoud van de werkwijze van het sociaal wijkteam en in stand houden/versterking van het maatschappelijk middenveld.

Wij gaan graag met u en de gemeenteraad in gesprek over dit advies en de mogelijkheden om het te realiseren.

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,
Namens de Adviesraad Sociaal Domein Weesp,

H.G. Blaauwbroek
Voorzitter

CC: Mw. S. Leeuw

Datum	6 juni 2020
Wethouder	Dhr. L. de Lange
Ambtelijk contactpersoon	Suzanne Leeuw
Naam dossier	Platform onafhankelijke inwonersondersteuning
Deadline advies	n.v.t.

Status	Concept		
Ongevraagd advies	X	College van B&W	X
Gevraagd advies		Gemeenteraad	X

Advies

De Adviesraad Sociaal Domein Weesp adviseert om met de gemeente Amsterdam afspraken te maken over de inrichting van een platform voor onafhankelijke inwonersondersteuning. Dit platform staat dicht bij de inwoners, kent de weg in Weesp en helpt mensen met advies en ondersteuning om te participeren in de samenleving en kan een 'wegwijzer' zijn in het contact tussen inwoner en gemeente. Het is een praktische invulling van de status aparte die bijdraagt aan behoud van korte lijnen tussen inwoners en bestuur, aan behoud van de integrale werkwijze van het wijkteam en aan het verder versterken van de sociale infrastructuur in Weesp.

De Adviesraad Sociaal Domein geeft met dit advies een voorzet voor invulling van de status aparte van Weesp.

Aanleiding

Per 1 januari 2015 zijn de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatie onder verantwoordelijkheid van de gemeente gebracht. Deze decentralisatie ging gepaard met een transitie van het sociaal domein. De decentralisatie was onder andere bedoeld om de afstand tussen inwoners en overheid bij beleid in het sociaal domein te verkleinen. De transitie was gericht op het veranderen van de verzorgingsstaat in een vangnetstaat: zo mogelijk zorgt de inwoner met een ondersteuningsvraag zelf voor en oplossing, anders zijn omgeving en als dat niet lukt de overheid.

Een van de voorwaarden die in de wetgeving is verankerd om dit stelsel te doen werken is het aanbieden van onafhankelijke cliëntondersteuning. Dit betreft ondersteuning voor cliënten met een hulpvraag in het sociaal domein. De ondersteuning is gericht op het verhelderen van de hulpvraag, ondersteuning bij het voeren van overleg met het gemeenteloket, het wijkteam of de zorgverleners, of het helpen wijzen van de juiste weg in het sociaal domein. De ondersteuning wordt geboden

onafhankelijk van de overheid omdat de overheid belanghebbende partij is bij het bieden van voorzieningen.

Inmiddels is het 2020 en weten we veel meer over de uitwerking van de decentralisatie en de transitie. In Weesp heerst over het algemeen tevredenheid over de wijze waarop het nieuwe beleid is ingevoerd en hoe dit uitpakt voor de inwoners. Belangrijke elementen daarbij zijn de korte lijnen tussen inwoners en overheid, de beschikbare voorzieningen in het voorveld en voor zorg op maat en het functioneren van het sociaal wijkteam. Een belangrijk aandachtspunt is de mate waarin specifieke groepen inwoners de gemeente weten te vinden. Bij het opstellen van de beleidsnota 'Weesp wijst de weg 2018 – 2021' heeft de Adviesraad Sociaal Domein gewezen op diverse groepen die de weg naar voorzieningen onvoldoende weten te vinden. Dit kan alle inwoners betreffen, ook zij die niet direct op voorzieningen aangewezen zijn, maar wel contact met de gemeente moeten maken.

Onafhankelijke cliëntondersteuning blijkt bij de uitvoering van beleid in het sociaal domein tot nu toe een achilleshiel. Het wordt niet standaard aanbevolen bij contact tussen gemeente en cliënten en de keuzemogelijkheden zijn beperkt. Daardoor zal niet iedereen even makkelijk bereikt worden. Juist omdat een goede cliëntondersteuning, maar ook een goede inwonerondersteuning, gebaat is bij voldoende 'diversiteit' in het ondersteuningsaanbod, adviseert de Adviesraad om de ondersteuning te organiseren vanuit een breder opgezet platform. Inwoners hebben vaak geen idee wat ze kunnen verwachten en houden dan al snel de boot af. Een meer op diversiteit/pluraliteit ingericht platform zal voor meer mensen de gewenste verbinding kunnen leggen.

Weesp fuseert met Amsterdam. Er is een bestuurlijk akkoord gesloten waarin is vastgelegd dat gekeken wordt naar mogelijkheden om voor Weesp een 'status aparte' te creëren om invulling te geven aan een aantal afspraken uit het akkoord:

- behoud van korte lijnen tussen inwoners en bestuur
- behoud van de integrale werkwijze wijkteam
- behoud en versterking van het maatschappelijk middenveld
- behoud en versterking van de sociale infrastructuur

De Adviesraad Sociaal Domein geeft met dit advies een voorzet voor invulling van de status aparte van Weesp.

Onafhankelijke inwonersondersteuning

Veel inwoners hebben behoefte aan een vorm van ondersteuning bij het zoeken van de weg in het sociaal domein, maar ook ruimer in het hele leefgebied Weesp. Dit heeft diverse oorzaken, zoals ontbrekende kennis, beperkte taalvaardigheid, fysieke of psychische beperkingen. Onafhankelijke inwonersondersteuning is de Haarlemmerolie in het contact tussen inwoner en gemeente. Daarbij gaat het om het vinden van de weg naar voorzieningen in het voorveld en als dat nodig is, naar maatwerkvoorzieningen. Dat betekent dat de behoefte aan ondersteuning er ook is bij mensen die niet voor maatwerkvoorzieningen bij het gemeentelijk loket terecht komen. Goede ondersteuning

leidt ertoe dat er meer gebruik wordt gemaakt van voorzieningen in het voorveld en dat minder maatwerk noodzakelijk is.

Van belang is dat deze ondersteuning onafhankelijk van de gemeente wordt georganiseerd. De gemeente is als financier belanghebbende partij en moet altijd kiezen tussen twee belangen. Het belang van de individuele inwoner kan daarbij gemakkelijk in het gedrang komen.

Een platform

De Adviesraad Sociaal Domein Weesp adviseert om onafhankelijke cliëntondersteuning aan te bieden door middel van een breder platform voor inwonersondersteuning, gevormd door een mix van organisaties in het maatschappelijk middenveld en de overheid. Inwoners kunnen bij het platform laagdrempelig en informeel informatie inwinnen over mogelijkheden die de samenleving en de gemeente zoal te bieden heeft.

Het platform bestaat uit een kern van professionele 'onafhankelijke inwonersondersteuners' zoals we die nu ook al kennen van bijvoorbeeld MEE en Versa. Daaromheen zit een schil van vrijwilligers werkzaam bij organisaties in het maatschappelijk middenveld, zoals Schuldhulpmaatje, de Voedselbank en de kerken, moskeeën. Zij hebben kennis van allerlei zaken en voelsprietten in de samenleving. Het platform heeft een korte lijn met het 'buurtteam Weesp' (het voormalige wijkteam). De in ontwikkeling zijnde werkwijze voor buurtteams in Amsterdam sluit ons inziens goeddeels aan op de oorspronkelijke werkwijze van het wijkteam Weesp.

Het platform voor onafhankelijk inwonersondersteuning is een concretisering van de afspraken in het bestuurlijk akkoord tussen Weesp en Amsterdam en past bij de zoektocht van Amsterdam naar een nieuwe formule voor het organiseren van het contact tussen burgers en overheid.

1. Het is een laagdrempelig aanspreekpunt voor burgers, makkelijker bereikbaar dan een afstandelijk 'Gemeenteloket', wat betreft tal van zaken die in het woongebied Weesp spelen.
2. Er ontstaat een mooi platform dat de bewoners van het leefgebied Weesp als vraagbaak en eventueel intermediair kan steunen bij de overgang naar de invoeging bij Amsterdam. De beoogd "transitie-ambtenaar" is onderdeel van het platform, niet de aanvoerder, met medeneming van voldoende budget.
3. Het betrekken van organisaties uit het maatschappelijk middenveld biedt kansen om de sociale infrastructuur van Weesp te behouden en te versterken.
4. De verbinding met het wijkteam geeft de mogelijkheid om de huidige integrale werkwijze van het wijkteam te behouden én aan te sluiten bij de ontwikkeling van buurtteams in Amsterdam.
5. Het platform is de invulling van: "algemene voorziening om leefbaarheid op peil te houden" en "omzien naar elkaar in wijk/buurt".
6. Het platform vormt is een maatschappelijke organisatie met voelsprietten in de Weesper samenleving dat de korte lijnen met het bestuur van het stadsgebied Weesp invult.

Inspiratie

De gemeente Apeldoorn heeft een platform voor inwonersondersteuning. In de gemeente bieden verschillende organisaties inwonersondersteuning, namelijk Stimenz, MEE Veluwe, Don Bosco en Buurtcoöperatie Apeldoorn Zuid. Daarnaast werken ze nauw samen met Stichting CJG en functies vanuit de gemeente zoals schuldhulpverleners, participatiecoaches en Wmo-consulenten. Dit netwerk wordt Samen055 genoemd. De gemeente Apeldoorn streeft de ambitie na dat inwonersondersteuners zichtbaar, dichtbij en in samenwerking met “de toegang” actief zijn.

Realisatie

De Adviesraad Sociaal Domein Weesp adviseert het College van B&W om samen met organisaties uit het maatschappelijk middenveld, het wijkteam, Versa en de Adviesraad Sociaal Domein Weesp het plan voor een platform onafhankelijke inwonersondersteuning nader uit te werken. Te beginnen met een inspiratiebijeenkomst. Dit geeft tevens invulling aan betrokkenheid van de Weesper gemeenschap bij nadere uitwerking van de bestuurlijke fusie met Amsterdam.

H.G. Blaauwbroek
voorzitter